

Ekulusu ezali Centre

Ezalaki mokolo ya mitano na ntongo soki na ngonga ya 9:00 nde ebandaki. Elingaki kosila na ngonga ya 3:00 nsima ya midi wana. Okoki kosala nini na ngonga motoba? Na mokili na biso ya mikolo oyo, ya tekini ya likolo, okoki kotinda e-mail na mokili mobimba mpe okoki kozwa motuka mpe kosala mobembo ya bakilometele 300 to koleka. Okoki komata na mpepo mpe kolongwa na nsuka moko ya mboka tii na nsuka mosusu. Ezali na makambo mingi oyo okoki kosala na ngonga motoba. Kasi mokolo yango elekaki mbula koleka 2 000.

Bato basalaki nini na ngonga motoba wana? Mbala mosusu lokola mikolo mosusu nyonso, mosali bilanga moko atelemaki mpe abandaki kotimola elanga na ye mpo ete ezalaki eleko ya prenta mpe ntango ya kolona ekomaki pene. Mwasi moko ya ndako oyo nazali na ntembe te atelemaki mpe abandaki kozala na mosala mingi na misala na ye ya ndako ya mokolo na mokolo. Moto moko ya mombongo afungolaki magazini na ye, mpe asalaki mombongo ya mokolo mobimba na boumeli ya ngonga motoba, azalaki komibongisa mpo na Sabata mpe mpo na wikende ya Elekeli. Okoki kosala mingi na ngonga motoba. Kasi nyonso oyo esalemaki na Yelusaleme na ngonga motoba wana, mpe mpo na likambo yango nyonso oyo esalemaki na mokili mobimba na mikolo nyonso esangani, ezalaki moke soki tokokanisi yango na oyo ezalaki kosalema na ngomba moko oyo babengi, "Calvaria." Bazalaki kobaka moto moko na ekulusu, moto moko ya ntina mingi oyo bakangaki na ekulusu ya Baloma. Ya ye ezalaki na moko ya bikulusu misato oyo etongamaki mokolo wana, oyo ya katikati.

Mopaya moko oyo esalemaki ete ayaki na Yelusaleme mokolo wana akokaki komona bikulusu, aningisi motó mpe akanisaki, "Oh, moko ya kobomama wana ya mawa kasi esengeli mpo na kobatela kimia mpe kobatela bosembo." Basoda ya Loma oyo bapesaki bango mosala yango bayebaki mingi te na ntina na elenge mosali-mabaya wana ya kobombama oyo aboyaki kosengasenga to kolela to komilelalela. Bazalaki na likanisi moko te ete oyo oyo amilalaki mpenza na ekulusu wana akokaki kozala eloko mosusu longola kaka Monazarena.

Oh, kasi makambo mosusu ya kokamwa ebandaki kosalema. Ya liboso, ezalaki na molili, moindo moko oyo ezalaki molili koleka éclipse. Likoló ezalaki na molili moko ya nsom mpe ya lifelo. Ezali lokola nde Nzambe, Tata, apesaki mokongo na mabele, mbala mosusu kutu mpo na kosopa mpisoli. Na nsima, ezalaki na koningana ya mabele oyo Matai ayebisi biso. Makelélé moko ya kobombama oyo eutaki na libumu mpenza ya mabele esalaki ete mabanga yango ekabwana. Bakangami ya lilita babimisamaki na malili ya liwa. Balapolo epalanganaki zingazinga ya Yelusaleme ya bibembe oyo ekundamaki ezalaki mpenza kotambola na babalabala; na ntembe te balingami bamonaki bango mpe basololaki na bango.

Rido, rido wana monene na tempelo oyo ekabolaki esika mosantu na "Esika Mosantu ya Bosantu," ekopasuka. Esika oyo bobele mbala moko na mbula lokola Nganga-Nzambe Monene akozwa makila uta na mwana-mpate oyo azangi mbeba mpo na kosopa likolo ya kiti ya ngolu mpo na kosala bomikabi, mbeka mpo na bato banso. Rido wana ezalaki na bolai ya metre 10 mpe ezalaki na kilo ya tni mingi. Kasi na boumeli ya ngonga motoba wana, moto moko, eloko moko, na lolenge moko to mosusu epasolaki rido wana ya monene uta likolo kino na nse lokola soki maboko mibale minene epasoli yango. Lokola nde Nzambe monene ya molóngó mobimba azalaki koloba, nganga-nzambe monene akoti na Esika Mosantu ya Bosantu mpo na mbala ya nsuka, Mokolo ya nsuka ya Bomikabi. Akozala na mposa ya kokota kuna lisusu te.

Bon, oyo ezalaki mokolo ya mitano ya momesano te. Yelusaleme ekangamaki na mpasi ya libombami oyo akokaki kososola te. Bato babandaki komituna ntango bazalaki komona makambo mosusu mpe ntango bazalaki koyoka makambo mosusu. Ekoki kozala bongo? Ekoki kozala bongo? Te! Ekokaki kozala bongo te. Moto wana ya Nazarete akoki kozala eloko mosusu longola se kaka moto, eloko mosusu koleka kaka mosali ya mabaya oyo azalaki kofanda na Nazarete, mbala mosusu kutu eloko mosusu koleka mosakoli. Okoki pene na koyoka makanisi mobimba ya lisanga mobimba. Kutu, bazalaki kosala mongongo mpo na yango mikolo mpe mikolo mpe mikolo.

Ozali komikundola Pantekote? Ozali koyeba lisusu ndenge bato 3 000 bazwaki batisimo na mokolo moko? Osilá komituna ndenge nini bato 3 000 bazwaki batisimo na mokolo moko? Ezalaki kaka nguya ya lisukulu moko te. Omoni oyo esalemaki na Yelusaleme mokolo wana ezalaki nyonso oyo bato nyonso balobelaki na boumeli ya pɔsɔ nsambo. Makambo wana nyonso ya kobombama elimbolaki nini? Na nsima, Petelo na mokolo wana ya Pantekote, apemamaki na Molimo, afungolaki yango elembo. Alobaki: "Wana azalaki Mwana ya Nzambe na ekulusu wana." Yango wana esalemaki.

Osilá koteléma mpo na kotalela ndenge oyo ezali na ntina mingi na lisolo ya bato? Ntango nyonso emekamaka na yango. Buku oyo nyonso, Biblia, ezali lisolo na yango. Lisolo nyonso ya Kondimana ya Kala ezali kolakisa yango, lolenge moko ya makambo oyo ekoya. Sikawa type ezali moto, esika, to eloko na lingomba ya Baebete oyo ezali kolakisa to kokanisa liboso moto, esika to eloko moko na Boyokani ya Sika. Na maloba mosusu, ezalaki elembo moko kuna na nsima oyo ezali komonisa to ezali kokanisa liboso likambo moko awa. Na bosomebo, Kondimana ya Kala etondi na mitindo kitoko. Ntango ozwi ntango ya komona mpe kososola bango, esalisaka yo osangisa esika moko bopesi ya Nzambe ya kokamwa mpe okoki komona ete lisolo ezali ndenge moko nzela mobimba na lisolo, kolakisa bosukisi moko mpenza.

Mitindo ya kitoko mingi na Kondimana ya Kala ezali oyo ezali elilingi ya ekulusu. Ozali komikundola Elekeli ya liboso? Lokola moindo ya bolzi ya liwa ya mwana ya liboso ekotaki na Ezipito, na ntembe te ezalaki elilingi ya moindo na midi ya mokolo ya mitano wana kaka ndenge babomaki Mwana-Mpate na mokomoko ya bandako wana ya Baebete na butu wana mpo ete anzelu ya liwa aleka, kotika libota wana kozanga mpasi. Ebongisi nzela mpo na ntango oyo Mwana na Mpate ya solo, Mwana na Mpate ya Nzambe, akobomama kopesaka nzela na liwa eleka lisusu likolo ya bomoto.

To boni mpo na Sanduku wana ya Boyokani, Sanduku ya Boyokani ya kobombama oyo elakisaki biso na Kobima 25 na Ngomba Sinai? Ozali komikundola nkombo ya ezipeli ya Sanduku ya Boyokani? Ezalaki kobengama, "Ekiti ya Mawa." Na "Kiti ya Mawa" wana mbala moko na mbula, nganga-nzambe monene azalaki koya na Esika Mosantu ya Bosantu na makila ya mwana ya mpate oyo azali na mbeba te mpe kosopa matangá ya makila na Kiti ya Mawa mpo ete lisumu elongolama. Kasi ezalaki na ekulusu esika wapi kiti ya ngolu ya solo etiamaki mpe esika makila ya mbeka ya kokoka esopamaki kaka te, kasi esopanaki oyo ekolongola masumu nyonso mpo na ntango nyonso.

To boni ntango Bayisraele bazalaki koimaima mpe komilelalela mpe kosala lisusu masumu mpe Nzambe abwakaki bango na katikati ya banyoka ya ngenge mpe bazalaki koswa bango mpe koboma bango. Na nsima, Moize, nsima ya kobondela, asalaki nyoka moko ya motako, atyaki yango na nzete mpe atombolaki yango. Nkisi na bango na liwa moko boye ezalaki ofele mpe ezalaki mpo na bato nyonso. Kasi basengelaki kosala mwa action na on na bango. Basengelaki kotala yango mpo na kozala na bomoi. Kasi na kosalaka bongo bazwaki te nkisi mpo ezalaki ofele mpo na bato nyonso. Na kotalaka nyoka ya motako basalaki te kasi basalaki likambo mpo na kozala na bomoi. (Mituya 21) Yesu alobaki na Yoane 3, kaka lokola nyoka wana ya motako, "Soki natomboli likolo, nakobenda bato nyonso epai na ngai." Nakokaki kopesa bino zomi na mibale mosusu, kasi Kondimana ya Kala ezali lokola elembo monene oyo ezali na flèche oyo elobi, "Nzela oyo tii na ekulusu. Nzela oyo tii na ekulusu."

Na nsima, ntango Yesu ayaki, azalaki na bomoi mpo na yango. Azalaki na bomoi mpo na ekulusu.

Uta mikolo na ye ya ebandeli, ekulusu ebwakaki elili na yango liboso na ye. Uta mokolo mpenza oyo ayaki na mokili oyo na Beteleme epai esika ezalaki te na ndako ya bapaya. Ezalaki koloba kaka na ntango wana, "Esika ezali te mpo na yo na mokili oyo. Okozwa esika ya kofanda awa te. Bakoboya yo mpe kutu bakobaka yo na ekulusu."

Baeanzile elobeli biso masolo ya ndenge na ndenge oyo elobeli Yesu asakolaki liwa na ye moko. Nakanisi na ntina ya Matai 16 ntango ye mpe bayekoli bazalaki kosala mwa R & R (kopema mpe kopema) na Kaisaria, Filipi. Yesu atunaki: "Okanisi ete nazali nani?" Nsima ya kopesa makanisi, masolo ya balabala ya makambo oyo basusu bazalaki koloba, Petelo atalaki ye mpe alobaki, "Yo ozali Klisto, ozali Mwana ya Nzambe na Bomoi." Yesu alobaki: "Opambolami Simona, mwana ya Yona, mpo mosuni mpe makila emonisaki yo likambo oyo te, kasi Tata na ngai na likoló." Yesu ayebaki sikawa ete bato, oyo bakokoba na oyo akokufa mpo na yango babandaki kososola. Verse 21 elobi ete, mbala moko, banda ntango wana, Yesu abandaki kolimbola bayekoli na ye, ndenge oyo asengeli kokende na Yeluseleme mpe konyokwama na makambo mingi na maboko ya Bankulutu, Banganga-nzambe Bakonzi, mpe balakisi ya Mibeko; ete asengeli kobomama mpe na mokolo ya misato, asekwisama na bomoi.

Alobaki likambo moko na Matai 17, 20, 21. Na Matai 26 na ntango wana *Elambo ya mpokwa ya nsuka*, Ayebisaki bango lisusu ete, "Nazali pene ya kobomama." Na mwa bangonga wana nsima na yango na Elanga ya Getesemane, Afukamaki na elongi na Ye mpe atunaki soki ezalaki na nzela mosusu, Ayebaki ete ezalaki mpo na nsuka oyo nde Ye abotamaki. Ekulusu ezalaki oyo Yesu ayaki awa mpo na yango, mpe ayebaki yango ntango nyonso.

Kondimana ya Sika mobimba ezali komonisa yango. Paulo alobaki, "Bayuda bazali kosenga bilembo ya makamwisi mpe Bagreke balukaka mayele, kasi biso tozali kosakola Klisto oyo babakamaki na ekulusu: libaku mpo na Bayuda mpe bozoba mpo na bapakano." (1 Bakolinti 1:22, 23) "Mpo nazwaki mokano ya koyeba eloko moko te ntango nazalaki elongo na bino longola se Yesu Klisto mpe ye oyo babakamaki na ekulusu." (1 Bakolinti 2:2) "Tika ete namikumisa soko moke te bobele na ekulusu ya Nkolo na biso Yesu Klisto." (Bagalatia 6:14) Omoni maloba wana misato? Paulo alobaki: "Nyonso nayebe ezali Klisto oyo babakamaki na ekulusu." Na nsima alobaki "Nyonso nazali kosakola ezali Klisto oyo babakamaki na ekulusu." (1 Bakolinti 1:23) "Nyonso nazali komikumisa mpo na yango ezali ekulusu ya Klisto, Yesu oyo babakamaki na ekulusu."

(Bagalatia 6:14) "Mpo na ngai kozala na bomoi ezali Klisto, mpe kokufa ekozala litomba" mpo babakamaki na ekulusu.
(Bafilipi 1:21)

Bato, bozali koleka na Biblia, Kondimana ya Sika, lisukulu nyonso oyo esakolami na Paulo to Petelo bokomona, moko na moko na yango etali mingi Kobakama na Ekulusu mpe Lisekwa ya Yesu. Na yango ezala Kondimana ya Kala, Kondimana ya Sika to Biblia mobimba, ekulusu ezali na katikati.

Mibu mileki na Royal Navy ya Angleterre na masuwa na bango minene ya voile bazalaki kotonga nsinga ya bleu kaka na katikati ya nsinga oyo ekosalelamba mpo na kotombola voile monene mpo ete balingaki nsinga wana ezala ya kokesenisa. Soki basengelaki kotombola yango na ntango ya mbalakaka, mpo na kokima monguna to mpo na kokima mopepe makasi, bazalaki koluka nsinga oyo ezali na nsinga ya bule kaka na katikati na yango. Ekulusu esengeli kozala bongo. Ezali ntango nyonso komonana mpe ntango nyonso ekoki kozwama. Ezali likambo ya ntina, kaka na buku oyo te, kasi na bomoi yango moko. Esengeli kozala na katikati mpenza ya makambo nyonso oyo tosalaka; katikati ya lolenge na biso ya bomoi, katikati ya bomoi na biso ya ndako, katikati ya bomoi na biso ya mosala mpe bomoi na biso ya kelasi. Soki mokolo mosusu tolongoli Yesu mpe ekulusu na ye na katikati, tobungisi nyonso.

Osilá komona bilembo na makonzí oyo elobaki ete, "Câble d'énergie ekundami Awa?" Yango nde maloba ya ekulusu ezali. Oyei na moko ya maloba wana, otimoli na nse mpe ezali na nguya kuna —liziba mobimba ya nguya na bomoi na biso soki tokozwa kaka ntango mpo na kososola yango. Maloba ya nsuka ya Yesu ezalaki "Esili." (Yoane 19:30) Nini esili? Mwango ya bonzambe mpo na kosikola bato banso esili. Kobanga ya moto na liwa esili. Nguya ya kozala na ngambo esili. Incertitude ya lobi esili.

Mateya oyo elandi na molongo oyo ekotala mingi maloba nsambo ya kokamwa oyo Mwana ya Nzambe alobaki ntango azalaki na lolenge ya moto. Nayebi na ntina na yo te, kasi mpo na ngai, eloko moko te ezalaki ya kokamwa koleka na spectre mobimba ya drame wana ya bonzambe oyo tobengi ekulusu koleka maloba nsambo wana Yesu asalaki. Okoloba nini soki ozali na nzela ya kobomama? Soki elingaki kozala etumbu ya minyoko ya malembe lokola Yesu azwaki, olingaki kozala na mpiko ya koloba nini ntango okangaki na ekulusu?

Yesu aponaki malamumu maloba oyo akobimisa na ekulusu wana. Ezalaki te bafraze ya mbalakaka oyo elobamaki kaka na ba martiru moko oyo azalaki na mpasi. Ezalaki maloba ya mokano uta na Nzambe ye moko mpo na kotika biso tozala na mwa bilembo na ntina ya bozindo ya ndimbola oyo ekoki kososolama te ya ekulusu wana oyo akangaki.

1. Ezali na ntina mingi. **Papa, limbisa bango po bayebi te oyo basalaka** .(Luka 23:34) .

Wana ezali maloba ya bolimbisi. Na bayoki wana ya mbala moko, kasi epanzani mosika koleka bango.

2. Ezali na ntina mingi. **Lelo okozala na ngai na paradís** .(Luka 23:42, 43) .

Yesu abalukaki epai ya moyibi yango mpe alobaki maloba ya kondima epai ya mosali mabe ya bato nyonso, moto ya nsuka na mokili oyo okokanisa ete asengeli kozala na paradiso mokolo wana. Moto, oyo na bokeseni na Yesu, azalaki wana mpo na mabe oyo asalaki.

3. Ezali na ntina mingi. **Mwasi ya bolingo, talá mwana na yo,** mpe na moyekoli (Yoane), **Tala mama na yo.** (Yoane 19:25)

Maloba ya libondisi, ata na kati ya mpasi na ye, maloba kitoko ya libondisi.

4. Ezali na ntina mingi. **Nzambe na ngai, Nzambe na ngai, mpo na nini osundoli**

ngai? (Matai 27:46)

Maloba yango elimboli nini? Maloba ya bokabwani, bokabwani ya somo kasi bokabwani oyo esengelaki kosalema soki tolingi kozala na bomoi libela.

5. Ezali na ntina mingi. **Nazali na mposa ya mai** (Yoane 19:28) .

Maloba ya bomoto kolakisa biso que Yesu azalaki quelque type ya freak te, azalaki kaka lokola ngai na yo. Azalaki kosala mpasi, azalaki na mposa ya mai, azalaki na nzala mpe asosolaki mpasi na biso.

6. Ezali na ntina te. **Esili.** (Yoane 19:30) .

Maloba ya elonga. Maloba oyo eleki monene oyo elobamaki naino te.

7. Ezali na ntina te. **Na maboko na yo napesi molimo na Ngai** (

Luka 42:36) Maloba minene ya komitika ya nsuka.

Ekulusu ezali na motema ya bondimi na biso. Ezali eteni ya ntina ya oyo totelemi mpo na yango. Ezali ntina se moko oyo tokoki kosangana lokola lisanga ya bondimi.

Nakimaki mbangu na lisese moko ya mikolo oyo na poso oyo oyo nazali kobanga emonisaka ezalela ya bato mingi mpenza, mpe mpo na likambo yango, mangomba mingi. Lisese yango elobeli ndakonzambe moko oyo etongaki ndako ya sika mpenza. Basalaki yango kitoko ya somo mpe sima ya esika ya estrade batelemisaki elembo oyo elobaki, "Tosakoli Klisto oyo babakamaki na ekulusu." Na nsima na nse na nsonge ya nse batyaki mwa molona moko ya nzungu, moko ya banzete wana ya vinyo oyo ezali kopumbwapumbwa oyo ekomata na lolenge moko na efelo mpo na kokembisa. Ntango ntango ezalaki koleka, nzete ya vinyo ebandaki kokola mpe ntango ezalaki kokola lisangá ebandaki kolemba. Nsima ya mwa ntango ezipaki liloba wana ya nsuka "babakamaki na ekulusu." Ba

eteni oyo ekoki kotangama ya elemba oyo emonisami kaka, "Tosakoli Klisto" sûr suffisamment te mingi mingi ekulusu kaka Yesu kitoko orienté socialement oyo alakisaki mawa na bamposa nionso. Kasi nzete ya vinyo ekobaki kokola mpe lisangá ekobaki kolamba mpe nsima ya mwa ntango, kaka maloba, "Tosakolaka," nde emonisaki. Nsukansuka bautaki kobosana Klisto. Likanisi mobimba ezalaki nsango malamumu ya bato, lingomba ya bato oyo ezalaki koyanola na bamposa ya bato, kolukaka eyano nyonso, kasi ekulusu te. Na nsuka nzete ya vinyo ekobaki kokola kino oyo etikalaki ezalaki liloba, "Biso." Nabondeli Nzambe ete na bomoi na biso, tozali kaka kosakola Klisto oyo babakamaki na ekulusu.

Soki ozali komituna boniboni ekulusu ezali na katikati ya bozali na yo mpenza, yanola mituna misato oyo na motema na yo lelo.

1. Ezali na ntina mingi. **Ekulusu ememi yo na mabolongo na yo mpo na botondi?** Okweyaka na nse liboso na yango mpe ozali kopesa Nzambe matondi mpo na likambo mpenza oyo ete baporte ya likoló ezali polele mpo na yango?

2. Ezali na ntina mingi. **Ekulusu elongolaka yo na ngambo?** To ozali komema mokumba na yango ya saki; kotya ngambo wana te na ekulusu mpo na kosala mosala oyo ebongisamaki mpo na kosala?

3. Ezali na ntina mingi. **Ekulusu esalaka ete omipesa mokolo na mokolo epai ya Nzambe?** — .Ozali kokufa na ekulusu na yo moko mpe kotika Klisto azala na kati na yo?

Soki okoki koyanola na mituna misato wana te lelo lokola olingaki, nazali kolikya mpe nabondeli ete na ntango tokosilisa molongo oyo, bomoi na yo ebongwanaki. Liteya ya Ngolu ya kokamwa #1250 Steve Flatt - 18 février 1996